

DEBRECZEN

Szerkesztőség: Debrecen, Bajcsy-Zsilinszky utca 1. sz. földszint. (Arany Bika bérház.) Tel.: 113. (7 mellék-állomással). Szerkesztés: hiv. órák d. u. 4-11-ig.

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

Kiadóhivatal és nyomda: Bajcsy-Zsilinszky-u. 1. sz. (Arany Bika bérház) félemelet. Tel.: 113. (7 mellék-állomással.) Hivatalos órák: reggel 8 órától este 6-ig.

Fejlődésünk új fejezete

Gerő Ernő pénzügyminiszter előadása az ötéves tervről nyitányát adja annak a hatalmas tevékenységnek, melynek célja az ország eddig még nem tapasztalt arányú gazdasági fejlődésének, amivel természetesen vele jár a szellemi és művelődési fejlődés is.

Megállapíthatjuk, mint az eddigi eredmények is igazolják, a munkáscsapatok vezetői szaktekamánnyal, pontossággal dolgoznak és minden idejében tüznek ki a biztosságot, zavartalan levezényelést és eredményes végrehajtást eredményességét. Így vagyunk az ötéves tervvel is.

A hároméves terv sikerrel közeledik végéhez, hét hónappal a kitűzött idő előtt teljesítjük, ezért már most fel kell készülnünk arra, hogy biztosítsuk az ötéves terv indulását, zavartalan levezényelését és eredményekben gazdag megvalósítását. A hároméves terv utolsó szakasza is részben az ötéves terv előkészítését szolgálja. Mostantól kezdve a nagy terv jegyében élünk és dolgozunk, ezért hasznos, ha mindig szem előtt tartjuk az országépítés tervének lényegét, nemcsak a magyar népi demokrácia fejlődése szempontjából, hanem világpolitikai összefüggésében is.

Mert nem jelentéktelen, hogy amikor a kapitalista országok politikai és üzleti érdekei új világjárvány kirobbantására megérkezők, ugyanakkor a Szovjetunió és a népi demokráciák közötti Magyarország is békés alkotómunka fókuszára, a dolgozó nép anyagi és kulturális színvonalának emelésére dolgoznak ki évekre szóló terveket és országok minden fizikai, valamint szellemi erőit alkalmazzák a terv sikere érdekében. Azok a milliós dolgozó tömegek, amelyek az imperialista országokban is esztelenül a béke megvalósításához, tisztán látják a különbséget a háborús-kapitalista nyugati politika és a népi demokráciák szociális békés törekvései között s állásfoglalásukat döntően befolyásolta éppen a népi demokráciák és szocialista országok példaadása a termelő munka s a szociális igazságtevés területén.

Magyarország már az újjáépítéssel példát adott a világnak és még inkább példát kell adnia most, amikor az újjáépítés korszaka lezárul s új nagy feladatok előtt állunk. Az ötéves terv olyan mélyreható változásokat idéz elő a magyar nép életében, amelyeketől az önszervezők szolgáló feudális-kapitalista gazdaságunk korszakában nem is ábrándítottunk mert ezek megvalósítására csak egy politikailag öntudatos, szabad nép minden erejének összefogása képes. A tervnek az a célkitűzése, hogy rövid öt év alatt agrár- és ipari országból fejlett mezőgazdasággal rendelkező modern ipari állammá váljunk, az élet minden területére kihat, de a legnagyobb átalakulást talán a falu életében jelent meg.

Jelentékenyen emeljük növénytermelésünk és állattenyésztésünk hozamát új növényi kultúrákat honosítunk meg, így elsősorban a gyapjútermelést fokozzuk olyan mértékig, hogy hazai textiliparunk szükségleteinek jelentős részét fedezni tudjuk. A szőlők és bogyós gyümölcsök és zöldségek termesztésének

A Függetlenségi nyilatkozat századik évfordulójának országgraszoló, felemelő hatású nagy ünnepe

Nagyfontosságú kijelentések a Nagytemplomban — Dobi István miniszterelnök: A száz évvel ezelőtti elhangzott ítélet ellen nincs fellebbezés — Nagy Imre országgyűlési elnök: Függetlenségünkre vigyázzunk, mint a szemünk világára és ha kell utolsó csepp véréig védelmezzük

Felejthetetlen és mélyhatású ünnepélyben emlékezett meg az ország a száz évvel ezelőtti debreceni Nagytemplomban kihirdetett Függetlenségi Nyilatkozatról. A Nagytemplomban lefolyt ünnepség méltó volt a száz év előtti nagy naphoz és történelmi eseményhez. Népi demokráciánk minden vezető egyénisége jelenlétében több fontos és nagy jelentőségű kijelentéssel kísérve történt meg az emlékezés. Dobi István miniszterelnök és Nagy Imre országgyűlési elnök a történelmi aktus távlatába beállítva utaltak a népi demokrácia nagy elhatározásaira és vezetőire, akikől származik szándékuk, hogy kivívott függetlenségünkhöz és szabadságunkhoz törhetetlenül ragaszkodjunk és mint Dobi István híven kifejezte Kossuth Lajos szavaival: nem engedjük, hogy rólunk nélkülülk határozzanak, végre elnyert függetlenségünkkel és szabadságunkkal egyenjogú félként akarunk bízni a béke és a demokrácia útjára.

A kormányküldöttség fogadtatása

Pontosan 11 órakor gördült be a felbuzgózott nagyjellegű kormányküldöttség Kossuth-címeres kocsijával. A Himnusz hangját csendültek fel és elsőnek Szakassits Árpád köztársasági elnök lépett ki a peronra, majd utána Rákosi Mátyás, Dobi István miniszterelnök és a miniszterek.

Ménes János polgármester és Horváth András az MDP megyei titkára fogadták a köztársasági elnököt és a kormány tagjait.

A Himnusz elhangzása után Ménes János a város nevében köszöntötte a vendégeket.

— Debrecen dolgozó népének nevében szeretettel köszöntöm a magyar népi köztársaság elnökét, a kormány tagjait, a Függetlenségi Népfőnt országos tanácsát és külön szeretettel üdvözlöm a magyar dolgozó nép nagy vezéréit, Rákosi Mátyást (taps és éljenzés) Kitüntetés számunkra az, hogy eljöttek hozzánk, amikor századik évfordulóját ünnepeljük a magyar függetlenség kikiáltásának. Bízunk a tekintetünk városunk szabadságharcos hagyományaira, történelmi múltjára és ígérjük, hogy Debrecen dolgozó népe hű marad a kossuthi hagyományokhoz. Rajta leszünk, hogy valóra váltsuk Kossuth, Petőfi, Tancsics eszméit. Megvédjük az ország függetlenségét, megvalósítjuk az ötéves tervet és ezen keresztül a függet-

len szabad szocialista Magyarországot. (Éljenzés.)

A polgármester beszéde után a honvédség, rendőrség és az államvédelmi osztagy debreceni vezetői (sztelegrek a köztársasági elnök-nél.

Kürtöző harsant, majd a köztársasági elnök és a kormányküldöttség átvonult az állomási diadalívra s a kis úttörők sora között vonult a Petőfi térre, ahol a kivonult honvédségi, rendőri és államvédelmi karhatalmi díszszázad előtt elállt.

Tizezrek az utcán

A zászlódíszbe borult főútvonalon: a pályaudvartól a Nagytemplomig lelkesen ünneplő emberek álltak. Üzemek, tömegszervezetek küldöttsége a cáblákkal és zászlókkal. Utörök fejelemzett sorai, az iskolák ifjúsága kezükben nemzetiszínű és vörös papírszálakat lenge: az áprilisi szellő. Amikor a kormányfő felé, a magyar nép vezetőinek gépkocsija elhaladt a tömött sorok között, lelkes hangorkánna emelkedik az ünneplés és ütemes, percekig tartó éljenzés kíséri őket.

A Nagytemplomban

Üdvrivalgás közben lép a Nagytemplomba Rákosi, Szakassits, Dobi

Tíz óra után már gyülekezni kezdtek a meghívottak a Nagytemplomban. A templom két oldalhajójában és a főbejárat melletti sorokban helyezkedtek el a pártok, tömegszervezetek debreceni vezetői, az élhivatások, kiváló munkások és mintagazdák, az egyházak képviselői, a vidéki küldöttek.

A Nagytemplom homlokzatán egyetlen hatalmas Kossuth-kép függ, nemzetiszínű zászlók övezik. A templom előtt zöld zóvénnyel, mellett úttörők sorokoznak fel, pompás, üde szíjfelet fehéringes, kéknyakendős egyenruhájuk. A bejáratnál díszruhás honvédek és rendőrök állnak őrt, a lépcsőkön a Szilágyi Erzsébet úttörőcsapat tagjai állnak sorfalat.

A templom belseje is a kalvinista puritán hagyományoknak megfelelően csak Kossuth képével és a karzatokat szegélyező nemzetiszín drapériával van feldíszítve. Piros posztóterítő van az Ur asztalán, rajta mosó a mikrofonok mellett az egyházkerület arany-szegélyű emlékkönyve. Az Ur asztaltól jobbra a történelmi ereklye: Kossuth Lajos széke.

Egyre gyűlnek a meghívott vendégek, sorban érkeznek a me-

- Eljén Rákosi!
- Eljén Szakassits!
- Eljén Dobi!

A Nagytemplom előtti téren a Honvédsereg és a MÁV Zenekar játszott. A templom előtti fejelemzett sorokban a honvédség, államvédelmi hatóság, rendőrség díszszázada. A környező épületeket a 48-as szabadságharc nagyjainak és népiük jelenkori vezetőinek képei és zászlók díszítik. A hatalmas teret valóságos körülfeltele az embertömeg, mely a Nagytemplomból kiszorulva hangszórón hallgatta az elhangzó beszédeket. A lelkes hangulat ott izzott a szemekben.

Nemcsak Debrecen lakossága, hanem a környékről is sokan vettek részt az ünnepségen. Eppógy, mint 100 évvel ezelőtt, amikor Kossuth szava mondotta ki az elnyomók trónfosztását, most is, 100 évvel később: Debrecen népe az utcán volt. Tizezrek sorfaja, zászlók erdeje, úttörők éneke, ezrek torlák felzendülő lelkes éljenzés hirdette, hogy amit egy százada Kossuth Lajos hirdetett, immár megvalósult és a késői utódok azt folytatni is fogják.

gyék, városok küldöttségei. Magyarország minden vármegyéje három-három taggal képviselteti magát.

A népi demokrácia és a római katolikus egyház közötti viszony javulását mutatja, hogy a római katolikus egyház is küldöttekkel képviselteti magát. A debreceni római katolikus püspöki helynök-sége dr. Kompass Árpád kánonok képviseli. Megérkeznek a budapesti r. kat. egyházi küldöttek is: dr. Zsugovics Béla pápai prelátus, dr. Rimóczi István pápai kánon, dr. Görög katolikus egyház-közösség is elküldötték papjait, a debreceni görög katolikus egyház-közössége dr. Legeza István lelkes képviseli.

Természetesen itt vannak a református egyház lelkesi és világi vezetői teljes számban. D. dr. Révész Imre püspök az egyházkerület vezetőivel a templom kapujában várja a köztársasági elnököt és a kormány tagjait. A templom padsorában ott ülnek a debreceni református lelképásztorok, valamennyien papi palástban. Az evangélikus egyházat Pass László esperes és Nagy József h. felügyelő képviseli.

Tizenegy órára teljesen megte-

lik a templom. Szinte minden debreceni élhivatás ott látunk a sorokban. Negyedtizenkettő után pár perccel a nyitott templomajtón át behallatszó üdvrivalgás, éljenzés jelei, hogy megérkezett a köztársasági elnök, Rákosi Mátyás és a kormány.

Révész püspök a templom kapujában fogadja a vendégeket és az Ur asztalán szemben fenntartott padsorokhoz vezeti őket. Rákosi Mátyás, a Függetlenségi Népfőnt elnöke ül az első pad közepére, a szószékkel szembe, jobbján Szakassits Árpád köztársasági elnök, balján Gerő Ernő pénzügyminiszter. Farkas Mihály honvédelmi miniszter, Rónai Sándor kereskedelemügyi miniszter, Kádár János belügyminiszter, Kállai Gyula miniszter, a köztársasági elnököt tróda vezetője ilnek Szakassits Árpád köztársasági elnök mellett, Gerő Ernőtől balra Révész József, az MDP központi vezetőségének tagja, Erdel Mihály államminiszter és Csala István földművelésügyi miniszter ül az első padban. A második padban látjuk Ortutay Gyula kultuszminisztert, Pogán Józsefet, Budapest polgármestert, a Kisgazdapárt ügyvezető elnökét, Harastyák Józsefet, a Szakszervezeti Tanács tábort püspököt, Márcsán Györgyöt, a MDP főtitkárhelyettesét, Veres Pétert, Balogh Pétert és köztársasági más vezetőit. Itt van Vajda Imre, a Terhivatal elnöke is, Hósev szovjet konzul.

Az egyházak képviselői között látjuk Bereczky Albert református püspököt, Turóczy Zoltán evangélikus püspököt, Simonidesz Lajos protestáns tábort püspököt. Itt van Münnich Ferenc rendőrtábornagy, Budapesti rendőrfőkapitánya, Révai Kálmán vezérőrnagy, a Kossuth Akadémia pártosnöke, a Kisgazdapárt küldöttségében van Bires Sándor elnök, Gyöngyösi János főtitkár, Kiss Gergely, Dancs József, Szijártó Sándor, Szigelhy Gyula, Zilahy Tibor, Jámhor István, Gyulai András v. országgyűlési képviselő.

Itt van a magyar kulturális élet számos kiválósága is. Itt Öveges Józsefet a Kossuth-díjas pártista fizikátust, ott Somlay Arthurt, a Nemzeti Színház művészt látjuk, Tersánszky Józsi Jenő, az író jellegzetes arcúja is felbukkan, Zek Zoltán is látjuk, a közt.

Hat hatalmas reflektor sorja a nappali fényt. A filmoperatőrök dolgoznak, a szószéktől balra a rádió mikrofonja és bemondója áll. A történelmi jelentőségű

aszály leküzdésére új öntözőműveket létesítünk s ezekkel az ötéves terv végére 200 ezer holdat hódítunk meg a termelés számára. A szikes és homokos talaj megkeltésére 240 ezer hold területen erdőszítünk. Állatállományunk majdnem megkétszereződik öt esztendő alatt s ennek arányában növekszik a takarmánynövények vetés-

területe is. Mindehhez természetesen nagymennyiségű gépre, mezőgazdasági felszerelésre lesz szükség és itt mutatkozik meg népi demokráciánk egyik legerősebb pillérének, a munkás-paraszt-zöveltségnek rendkívüli jelentősége. A parasztság legbuzgóbb szívvel-éjjelle, a munkáscsapatok fokozott munkái-

nak eredményeképpen a gép és traktorállományok száma öt év alatt 130-ról 500-ra emelkedik, traktoraink száma a jelenlegi 1300-ról 20.000-ra nő, s hasonló arányban növekszik a korszerű mezőgazdasági gépek gyártása is. A hatalmas terv a magyar dolgozó tömegek öt évre szóló munkaprogramja sikerét biztosítja

népünknek a felszabadulás óta tanusított áldozatos erőfeszítése. Tudjuk, hogy önmagunknak építünk, saját jólétünk felemelkedésünk érdekében dolgozunk.

Gyermekfelvételek
Horváth-foto
Simonffy-utca 1-b

magytemplom ünnepséget filmen is megörökítik, a rádió pedig helyszíni közvetítést ad. A szöszék melletti padokban a bel- és külföldi sajtó tudósítót szorongatnak.

Nagy Imre: Becsülettel valóra váltottuk 1849 örökségét

A Himnusz elhangzása után Nagy Imre, az országgyűlés elnöke lépett az Uraszlala mellé és emelkedett szellemű megnyitóbeszédet mondott:

— Száz esztendővel ezelőtt a templom ősi falai között dicső elődünk, halhatatlan géniusza Kossuth Lajos vezérletével történelmünk ragyogó fejezetét írták. Ezek a falak hallották és visszhangozták Kossuth mennydörgő szavait, amikor a gyűlölet, a megvetés villámai szórta a zsarnokra, a magyarság ősi ellenségére, a Habsburg uralkodóházra.

— Háromszáz esztendő osztrák német elnyomás rabláncjai lépte szíjjel a magyar nemzet 100 évvel ezelőtti Debrecenben a függetlenség kinyilatkoztatásával. A vén Európa reakciós hatalmasságai azonban öszefoglalták a szabadságkért és függetlenségükért felkelt népek eltiprására. A szabadságharc levezésével elvesztett a mi függetlenségünk is.

— 1849 egyik legnagyobb tanulsága, hogy a függetlenséget kivívni és megvédeni nem lehet csak a külső ellenség elleni még olyan önfeláldozó harcral. A belső ellenség a népelenség reakciókörében és maradéktalan felszámolása is kell hozzá.

A történelmi tanulságok felvázolása után Nagy Imre rátért az újabb időkre, és így folytatta beszédét:

— A függetlenségi harc nem győzedelmeskedhetett, a német elnyomás bilincseiből az ország ki nem szabadulhatott, a feudális kapitalista kizsákmányoló osztályok megdöntése nélkül. Hazánk sorsának, jövődjének letéteményese a munkásosztály, mely szabadságunk függetlenségünk legbiztosabb záloga lett. 1919-ben a magyar munkásosztály fegyverrel a kezben védelmezte hazánk függetlenségét olyan önfeláldozással, amely méltán sorakozik 49-es honvédseregeink dicső haditettei mellé.

— Amikor a második világháború szörnyű poklából a dicső szovjet hadsereg (hosszantartó taps) győzemes harcai kiszabadították hazánkat, újra magasba emelhették a 49-ben aláhanyatlott függetlenségi lobogót a Kommunista Párttal az élen a magyar munkásosztály volt az, amely vállalta a munka és harc oroszlanrészét, a szabad és független demokratikus Magyarország felépítését. Nemzeti lobogónkat, szabadságunk és függetlenségünk szimbólumát 1944 decemberében már újra itt lengette a szél Debrecen falain, ahonnan elindult mostmár végső diadalra a szabadság és függetlenség ügye.

— Rámutatott Nagy Imre népi demokráciánk négy és fél munkásharcos esztendeje alatt elért nagy eredményekre, majd így folytatta:

— Népi demokratikus országokkal és a világ szabadságszerető népeivel megbonthatatlan szövetségben ott állunk hűségesen és megígádatatlanul felszabadítunk a hatalmas Szovjetunió mellett (nagy taps) készen arra, hogy visszaverjük az imperialisták támadásait, készen arra, hogy megvédjük népünk békéjét alkotó-teremtő munkájának biztosítékát.

— Száz esztendővel ezelőtt ezzel a szent elhatározásával magára maradt a magyar nép. Ma a Szovjetunió oldalán olyan leirhatatlan erő része vagyunk, amely meg-

Ebben az órában az ország és a baráti külföld szemé a debreceni Nagytemplomra tekint.

A MAV Egyetértés Dalköre a Himnusz intonálása mély átérzéssel és áhitatos csöndben megkezdődik az ünnepély.

Révész püspök: Legyen áldott a templomainkat újjáépítő Magyar Köztársaság és népi demokrácia

D. dr. Révész Imre püspök beszéde következett. A püspök így kezdte szavait:

„Kögyelem Néktek és békeség Istentől, a mi Atyánktól és az Ur Jézus Krisztustól.”

— Ezzel az apostoli köszöntéssel, amely a mi magyar református templomainkban csaknem naponta felhangzik, legyen szabad a legmélyebb tisztelettel üdvözölöm a Magyar Köztársaság elnökét, törvényhozásának és kormányának képviselőit (Hosszantartó taps.) valamint az ünnepelő gyülekezet minden többi résztvevőjét és az általuk képviselt testületet a debreceni református gyülekezet, a tisztartói református egyházkerület és az egész magyarországi református egyház nevében és megbízásából.

— Hálát adunk Istennek, hogy ezt a százados évfordulót megérthették és szívvel közzönetet mondunk az Istenről rendelt világi felsőségek, hogy az ő akaratából, amely a mi legbensőbb önjelölésünkkel egyeztet, ezt a napot itt, e szent falak között, együtt ünnepelhetjük meg.

— 1849 negyedik évfordulóján, úgy érezzük, a magyarországi református egyházunk félreérthetetlen bizonyítékot kell tennie az ország és a nép színe előtt arról, hogy azt az új állami, társadalmi és gazdasági rendet, amelybe magyar hazánk és nemzetünk felfejlődésben van, melyet bibliai gyökereink tartja — sokkal inkább, mint eddig bármelyiket.

— Egyedül Isten véghetetlen megbocsátó irgalmának köszönhető, hogy a Krisztus földi egyháza s benne a mi magyarországi református egyházunk áll. Nem állama, ha Istennek már nem volna a többé vele célja. Nem állama, ha Isten nem akarná, hogy ez az egyház az új, igazságos, szabad és boldog magyar élet teljes kiakaratában, a magyar népi demokrácia alázatos és becsületos munkatársaként végezze azt a magát megáldozó szolgálatot, amelyet az Ur Jézus végzett el az első negyedik évforduló estején tanítványainak körében.

— Mi ezt a mai megasztos százados évfordulót a szociális oldalról éppúgy értékeljük, mint a politikai oldalról. A Habsburg-házunk a történelmi való czerszer megérdemelt megfosztása és a magyar nemzet függetlenségének minden kockázatát vállaló kinyilatkoztatása a mi egyházunk szemében is csak a dolgok egyik fele. Kossuth Mátyás felszárnyú tűzmadár lett volna a Tánácsos Mátyás nélkül. Maga Kossuth félelmes divinációval macedotta meg Cegléden: „Hosszú rabzoltság nem szűl hőst! — és az azóta eltelt száz esztendő története döntőleg igazolja, hogy né-

és független ország, valóban a dolgozó nép országa legyen.

— És most ide zárandokoltunk száz év előtti nagy nemzeti elhatározásunk színhelyére, hogy újra hittel tegyünk függetlenségünk mellett. Ide zárandokoltunk, hogy Kossuth halhatatlan emléke előtt tisztelegve emelt fővel jelentsük: hazánk számára visszazertük függetlenségét, becsülettel valóra váltottuk 49 örökségét. Ide zárandokoltunk, hogy megfogadjuk: függetlenségünkre vigyázunk, mint a szemünk világra és ha kell utolsó csepp vérig védelmezzük — fejezte be beszédét Nagy Imre, s ezután percekig zúgott a taps.

Legyen áldott a templomainkat újjáépítő Magyar Köztársaság és népi demokrácia

D. dr. Révész Imre püspök beszéde következett. A püspök így kezdte szavait:

„Kögyelem Néktek és békeség Istentől, a mi Atyánktól és az Ur Jézus Krisztustól.”

— Ezzel az apostoli köszöntéssel, amely a mi magyar református templomainkban csaknem naponta felhangzik, legyen szabad a legmélyebb tisztelettel üdvözölöm a Magyar Köztársaság elnökét, törvényhozásának és kormányának képviselőit (Hosszantartó taps.) valamint az ünnepelő gyülekezet minden többi résztvevőjét és az általuk képviselt testületet a debreceni református gyülekezet, a tisztartói református egyházkerület és az egész magyarországi református egyház nevében és megbízásából.

— Hálát adunk Istennek, hogy ezt a százados évfordulót megérthették és szívvel közzönetet mondunk az Istenről rendelt világi felsőségek, hogy az ő akaratából, amely a mi legbensőbb önjelölésünkkel egyeztet, ezt a napot itt, e szent falak között, együtt ünnepelhetjük meg.

— 1849 negyedik évfordulóján, úgy érezzük, a magyarországi református egyházunk félreérthetetlen bizonyítékot kell tennie az ország és a nép színe előtt arról, hogy azt az új állami, társadalmi és gazdasági rendet, amelybe magyar hazánk és nemzetünk felfejlődésben van, melyet bibliai gyökereink tartja — sokkal inkább, mint eddig bármelyiket.

— Egyedül Isten véghetetlen megbocsátó irgalmának köszönhető, hogy a Krisztus földi egyháza s benne a mi magyarországi református egyházunk áll. Nem állama, ha Istennek már nem volna a többé vele célja. Nem állama, ha Isten nem akarná, hogy ez az egyház az új, igazságos, szabad és boldog magyar élet teljes kiakaratában, a magyar népi demokrácia alázatos és becsületos munkatársaként végezze azt a magát megáldozó szolgálatot, amelyet az Ur Jézus végzett el az első negyedik évforduló estején tanítványainak körében.

— Mi ezt a mai megasztos százados évfordulót a szociális oldalról éppúgy értékeljük, mint a politikai oldalról. A Habsburg-házunk a történelmi való czerszer megérdemelt megfosztása és a magyar nemzet függetlenségének minden kockázatát vállaló kinyilatkoztatása a mi egyházunk szemében is csak a dolgok egyik fele. Kossuth Mátyás felszárnyú tűzmadár lett volna a Tánácsos Mátyás nélkül. Maga Kossuth félelmes divinációval macedotta meg Cegléden: „Hosszú rabzoltság nem szűl hőst! — és az azóta eltelt száz esztendő története döntőleg igazolja, hogy né-

szeme és a nyitott sir mellől hirdes jük magyar népünknek ez örökkévaló örömhírt: „A régiek elmúltak, ime újja lett minden”; „új eget és új földet várunk, melyekben az igazságosság maradjon.”

Dobi István miniszterelnök ünnepi beszéde „Rólunk, nélkülünk senki se intézkedjék”

Ezután Dobi István miniszterelnök nagy figyelem közepette emelkedett szólásra.

— Száz esztendővel ezelőtt — kezdte beszédét Dobi miniszterelnök — Kossuth Lajos abban a nagy beszédében amit ezen a helyen mondott a forradalmi képviselőház feladatát abban határozta meg, hogy Magyarország először meg kell menteni, azután újjáteremteni a jövőjét, szabadá, naggyá tenni. Ez a feladat hárul népi demokratikus Magyarországi mai parlamentjére, mai vezetőire is.

— Kossuthék száz év előtti nagy forradalmi tetteiből — mondta a továbbiak során Dobi István — tanulnia kell minden idők minden forradalmának. Kossuth példájából az a tanulság számmunkra, hogy a nagy forradalmi újítások létrehozása mellett gondoskodni kell azok megvédéséről is. Rendkívül jelentős számunkra az is, hogy az 1849 óta eltelt idők döntő fontosságú, világtörténelmi formáló óriásiainak — Marxnak és Leninnek — utmutatásaira támaszkodhatunk amikor most a dolgozó nép felszabadítását végrehajtjuk és befejezzük.

Dobi István ezután a debreceni országgyűlés által, Kossuth indítványára elfogadott függetlenségi nyilatkozatról emlékezett meg. Rámutatott arra, hogy — a nemzetközi reakció beavatkozása következtében — az 1849-et követő idők nem hozták meg az ország függetlenségét. Az 1918-as és 1919-es forradalmak után az ellenforradalom fehér terrorja kötötte guzsba a magyar népet s tette a hitleri fasizmus és magyarországi cinkosai martalékává.

— Ilyen előzmények után történt, hogy 1944 őszén a hatalmas Szovjetunió felszabadító hadserege (nagy taps) meghozta a magyar népnek a szabadságot. Eppen innen, Debrecenből indult el független állami életünk, amit 1849-ben Kossuthék sikertelen próbáit megteremtett. Az ő szellemükben, az ő utmutatásaik szerint járunk el akkor, amikor győzelemre vittük a dolgozó milliók ügyét s a nép kezébe adtuk az államhatalmat.

— Kossuthék szellemében hoztuk létre — mondta Dobi István — a munkások és dolgozó parasztek politikai szövetségét, a munkásosztály vezetésével. Ez a szövetség minden erejével a magyar nép jólétének felelősségét és a szocializmus építésének az ügyét szorgálja. Nem érdektelen itt megemlíteni, hogy mikor a világ legzordagabbnak hírdelt kapitalista országai nehézségekkel és válságokkal küzdenek, mi városban és falun, az iparban és mezőgazdaságban egyaránt hatalmas beruházásokkal gyarapítjuk a nép vagyonát, emeljük a dolgozók életszínvonalát. Nemcsak az ipari és mezőgazdasági termelést korszerűsítjük, hanem a multban elhanyagolt, elnyomott és kizsákmányolt dolgozó néptünk életformáját is gyökeresen átalakítjuk.

— Kossuth azt is mondta, hogy tájékozódni kell az európai nemzetek irányában. Ugy gondolom, nyugodt lelkiismerettel elmondhatjuk, hogy az egész világ fejlődése irányában tájékozódunk s helyesen foglaltunk állást a szocialista fejlődés mellett. Megvizsgáltuk a világ különböző országainak belső helyzetét s arra az eredményre jutottunk, hogy ahol még a kapitalizmus uralkodik a népek felett, azokban az országokban is millió és tízmillió tömegmozgalmakkal lazítják béklyóikat a dolgozók. Jól esik megállapítani, hogy Magyar ország — amely a maga történelmi multjában ezer éven keresztül majnem minden korszakban a legelmaradottabb nemzetek közé számított, — most végre azok között a nemzetek között van, amelyek ebben az egész világra kiterjedő nagy mozában az

lyekben az igazságosság maradjon. Krisztus feltámadott — igen valóban feltámadott! (Hosszantartó taps.)

Dobi István miniszterelnök ünnepi beszéde „Rólunk, nélkülünk senki se intézkedjék”

Ezután Dobi István miniszterelnök nagy figyelem közepette emelkedett szólásra.

— Száz esztendővel ezelőtt — kezdte beszédét Dobi miniszterelnök — Kossuth Lajos abban a nagy beszédében amit ezen a helyen mondott a forradalmi képviselőház feladatát abban határozta meg, hogy Magyarország először meg kell menteni, azután újjáteremteni a jövőjét, szabadá, naggyá tenni. Ez a feladat hárul népi demokratikus Magyarországi mai parlamentjére, mai vezetőire is.

— Kossuthék száz év előtti nagy forradalmi tetteiből — mondta a továbbiak során Dobi István — tanulnia kell minden idők minden forradalmának. Kossuth példájából az a tanulság számmunkra, hogy a nagy forradalmi újítások létrehozása mellett gondoskodni kell azok megvédéséről is. Rendkívül jelentős számunkra az is, hogy az 1849 óta eltelt idők döntő fontosságú, világtörténelmi formáló óriásiainak — Marxnak és Leninnek — utmutatásaira támaszkodhatunk amikor most a dolgozó nép felszabadítását végrehajtjuk és befejezzük.

Dobi István ezután a debreceni országgyűlés által, Kossuth indítványára elfogadott függetlenségi nyilatkozatról emlékezett meg. Rámutatott arra, hogy — a nemzetközi reakció beavatkozása következtében — az 1849-et követő idők nem hozták meg az ország függetlenségét. Az 1918-as és 1919-es forradalmak után az ellenforradalom fehér terrorja kötötte guzsba a magyar népet s tette a hitleri fasizmus és magyarországi cinkosai martalékává.

— Ilyen előzmények után történt, hogy 1944 őszén a hatalmas Szovjetunió felszabadító hadserege (nagy taps) meghozta a magyar népnek a szabadságot. Eppen innen, Debrecenből indult el független állami életünk, amit 1849-ben Kossuthék sikertelen próbáit megteremtett. Az ő szellemükben, az ő utmutatásaik szerint járunk el akkor, amikor győzelemre vittük a dolgozó milliók ügyét s a nép kezébe adtuk az államhatalmat.

— Kossuthék szellemében hoztuk létre — mondta Dobi István — a munkások és dolgozó parasztek politikai szövetségét, a munkásosztály vezetésével. Ez a szövetség minden erejével a magyar nép jólétének felelősségét és a szocializmus építésének az ügyét szorgálja. Nem érdektelen itt megemlíteni, hogy mikor a világ legzordagabbnak hírdelt kapitalista országai nehézségekkel és válságokkal küzdenek, mi városban és falun, az iparban és mezőgazdaságban egyaránt hatalmas beruházásokkal gyarapítjuk a nép vagyonát, emeljük a dolgozók életszínvonalát. Nemcsak az ipari és mezőgazdasági termelést korszerűsítjük, hanem a multban elhanyagolt, elnyomott és kizsákmányolt dolgozó néptünk életformáját is gyökeresen átalakítjuk.

— Kossuth azt is mondta, hogy tájékozódni kell az európai nemzetek irányában. Ugy gondolom, nyugodt lelkiismerettel elmondhatjuk, hogy az egész világ fejlődése irányában tájékozódunk s helyesen foglaltunk állást a szocialista fejlődés mellett. Megvizsgáltuk a világ különböző országainak belső helyzetét s arra az eredményre jutottunk, hogy ahol még a kapitalizmus uralkodik a népek felett, azokban az országokban is millió és tízmillió tömegmozgalmakkal lazítják béklyóikat a dolgozók. Jól esik megállapítani, hogy Magyar ország — amely a maga történelmi multjában ezer éven keresztül majnem minden korszakban a legelmaradottabb nemzetek közé számított, — most végre azok között a nemzetek között van, amelyek ebben az egész világra kiterjedő nagy mozában az

lyekben az igazságosság maradjon. Krisztus feltámadott — igen valóban feltámadott! (Hosszantartó taps.)

Jegyzéket
a Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó Rt.-től
— Bajcsy Zsilinszky-utca 1. Bikabérbáz. —

A KISS drogéria
várja Önt
húsvéti olcsó, de márkás kölni és piperecikkekkel
— Csapó-utca 34. —

Húsvéti vásárlását
eszközölje
Pikó néni,
KOSSUTH-U. 4.
Női nadrágok
Combinék
Harisnyák
Gyermek, férfi, női szövetek
Divatsálak stb.
igen nagy választékban
Pikó néni

vé a szabad és független Magyarország megszűlését.

1848-49 nagy tanulság a mi nemzetünk számára, bel- és külpolitikai tekintetben egyaránt. Figyelmeztetés, hogy soha se hessük le a belső és külső ellenséget. A belső ellenség akkor válik veszedelmessé, ha külföldi segítséget kap s ezért különös gondot fordítsunk arra, hogy minden jószándékú erőt egyesítsünk a belső reakció leküzdésére, a szocializmus építésére, azokra a nagy feladatokra, melyeknek megoldására a Magyar Dolgozók Pártja vezetésével a függetlenségi Népfrontban vállalkoztunk. Céltudatosan és állandóan gyarapítsuk az ország belső erejét, mert ezzel nemzetközi megbecsülésünket is öreg-

Ujra elhangzanak Kossuth szavai...

Ezután Major Tamás, a Nemzeti Színház igazgatója lép a mikrofon elé. Az ünnepség egy megkezdő, magával ragadó mozzanata következik: Major Tamás részleteket mond el Kossuth Lajosnak 1849. április 14-én elmondott nagy beszédéből. Major Tamás előadásában újra elhangzanak Kossuth szavai. A nemzetet üdvözölve a belső meggyőződés és a műveltségi elemektől erőt merítő átfutottan ma is megmozdították a

Nagy Imre záróbeszéde

Nagy Imre hangsúlyozta, hogy mi vagyunk az a nemzet, amely 1848 örökségét átvette és népi demokráciánk megvalósítja mindazt, amit 1848-49-ben elkezdett, de befejezni nem tudott.

A nemzet elhatározása szabadságának és függetlenségének megvédésére ma szilárdabb, mint valaha — mondotta — és erőkis nagyobb megvalósításához, mint bármikor.

Ma minden becsületes haladó demokratikus erő, a dolgozók minden rétegét hatalmas nemzeti egységbe tömörítő Függetlenségi Népfront — az MDP vezetésével — az ország építésének és a hazáért védelmének szilárd alappja az az erő, amely képessé teszi népünket új történelmi feladatának elvégzésére.

Ma hivallásunk függetlenségünk mellett — mondotta végül — több, mint emlékünnepség. Egyben figyelmeztetés is volt ellenségünk, az imperialisták és mindenfajta gyűnökeik ellen.

Kossuth népe új életre kelt a Duna-Tisza táján, szívében a hazai függetlenségének lángoló szeretetével és azzal a szent elhatározással, hogy szabadságát és függetlenségét építő szocializmus hazáját minden erővel megvédelmezi.

A Házelnök zárószavait tompó táps fogadta.

A magasztos ünnepély Nagy Imre

A magyar értelmiség nemzeti bizottsága tiltakozik a braziliai kormány népellenes terrorja ellen

Braziliában a kormány rendőrséggel ostromlta fel a haladó erők békeértekezletét. A rendőrök a kormány parancsára erőszakot alkalmaztak úgy, hogy a kongresszus résztvevői közül többen megsebesültek, sőt meg is haltak. A braziliai kormány

bírták. Őrizzük és védjük meg a nemzetet egyszer végre elnyert szabadságát és függetlenségét a minden uszítással és provokációval szemben biztosítsuk népünk számára az építőmunkához szükséges békét.

Ezekkel a gondolatokkal kívántam megemlékezni — fejezte be beszédét Dobi István — a debreceni Nagytemplomban száz évvel ezelőtt lejáró történelmi jelentőségű eseményről, a függetlenségi nyilatkozatról, Kossuthról és társairól. — a névtelen százakról és ezrekről, akik száz évvel ezelőtt megfélemlíthetetlenül itélettel mondják a Habsburg-ház trónfosztásával a magyar nép minden rendű és rangú ellensége felett, amely itélet ellen nincs fellebbezés.

Percekig tartó éljénzés kísérte Dobi miniszterelnök beszédét.

hálgatóságát. Páthosmentesen, úgy, ahogyan Kossuth beszédét, folytak Major Tamás ajkáról a kossuthi mondatok. A gondolatok tiszta fénye, a kifejezés ereje és a mondanivaló logikus csoportosítása a hazafiai lelkesedéstől átszűrten jelentkezik Kossuthnak ebben a nagy beszédében is. Major Tamás teljesítményére csak úgy mondhatunk dicsérő jelzőt, ha azt mondjuk: a szöveghez méltó volt.

Imre záróbeszéde után a Szózatot és a Közléscsúszát induló hangulattal ért véget.

Az ünnepség végzetével D. dr. Révész Imre püspök felkérésére Szakasits Árpád, Rákosi Máttyás, Dobi István és a kormánykikötés több tagja aláírta az emlékkönyvet, majd Révész püspök átnyújtotta a Kollégium 400 éves fennállásakor kibocsátott emléklapokat Szakasits Árpádnak, Rákosi Máttyásnak, Dobi Istvánnak és Nagy Imrénnek.

A kormányfő utasította a Magyarországi Kormányzatot és a Közléscsúszát, hogy a közönség eljenzése közben autóból szálljanak ki a pályaudvarra. Sorban követték őket a pesti vendégek, akiknek száma megközelítette a négyszázat. A különvonat délután háromnegyed 2 órakor hagyta el a debreceni pályaudvart.

Amikor a különvona: egy-egy állomáson áthaladt, a városok, községek nagyszámú összegyűlt dolgozóik lelkesen éltették Rákosi Máttyást, a magyar dolgozó nép vezetőjét és Szakasits Árpád közléscsúszáig elölök.

Szolnokon néhány percig időzött a vonat, az állomáson sok száz dolgozó gyűlt össze és kitörő lelkesedéssel ünnepelték Rákosi Máttyást és Szakasits Árpádot.

A különvona: a késő délutáni órákban érkezett vissza a fővárosba.

betiltott minden békemegmozdulást. A magyar értelmiség nemzeti bizottsága ezzel kapcsolatban tiltakozó táviratot küldött a brazil kormányk és együttműködését fejezte ki a haladó erők békeértekezletének.

A kínai szabadságmozgalom végleges győzelme biztosítva van

Peiping. A kínai demokratikus ifjúsági szövetség első összkínai kongresszusán Jen-Pi-Shi, a kínai kommunista pártközpont vezetésének tagja kijelentette, a kínai szabadságmozgalom végleges győzelme biztosítva van, függetlenül attól, hogy a Kuomintang-kormány a jövőben a béke, vagy a háború útját választja-e. A Kuomintang hadsereg létszáma ma már az egymilliót sem éri el, ezzel szemben a kitűnően felszerelt és jól begyakorolt néphadsereg létszáma ma már hatmillió ember és eddig kétmillióháromezerezer négyzet km területet és kétszázmillió embert szabadított fel. A felszabadított

területeken a gazdasági élet fellendülésben van, a pénzügyrendszer megszilárdult. A Kuomintang-rendszer vagy elfogadja Mao-Cse-Tung bekegyeztetését, vagy a kilitástalan ellenállás útjára lép. A szabadságmozgalom ebben az esetben is győzelmet arat.

Észak-kínában érvénytelenítettek a Kuomintang kormányok minden törvényét melyek feudális jellegűek voltak és imperialista befolyás alatt készültek.

Hankauból a kormánycsapattok fejvesztetten hátrálnak a kanloni vasútvonal mentén. Erre a híre megérte a Kuomintang hatóságok Kantonban kihirdették az ostromállapotot. (MTI)

Nagypéntek

Bizonyos körök, de főképpen a merev egyházi dogmatizmus alapján állók, még ma is változatlanul idegenkednek attól a felfogástól, amely Jézus Krisztusban az első szocialistát véli fellelni. Pedig éppen a hivatalos egyházi felfogás és dogmatika álláspontjából azt, hogy Jézus ember is volt. Hiszen a történelem — egykorú világi történészek által is ismert — személyeként, mint ember az emberek között hősi korszakot formált tanításával és egész magartásával abban a történelemben, amelyben él.

Amellett, hogy hívő módon hiszik Jézus Krisztus isteni mivoltát és földi életének a világságjegyében Isten által történő és éppen ezért az emberek által teljes mértékben fel nem ismerhető irányítottságát, — meg kell mondanunk egészen őszintén és nyíltan, hogy Jézus személyének nagyságát, sőt isteni mivoltát igazán nem teszi kisebbé, ha Őt a gazdasági és társadalmilag és így politikai tag is elnyomott nép szószólójaként hirdetik úgy az egyházon kívül, mint belül.

A nagypénteki történet lázas fömegattractiójából, de különösen a hatalmat felő főpapok és farizeusok rát mesterkedéséből egészen pontosan kiemelhető az egyenlőség és tudatlan nép megtevésése és a fondorlatos uralkodó osztály hatalom maradására: ugyanakkor a nép felszabadulását történelmi hősi vállalkozás könyörtelen elliprása. Amíg a nép valóban „nem tudja, hogy mit csinál”, addig a főpapok és általában az akkori társadalom kiváltságosai nagyon is tudják, hogy mit tesznek. Tudták azt, hogy aki a nép barátja és aki a népet akarja tanításával, sőt egész létele feloldozásával felemelni a testi és lelki szolgátságából, az nekik csak ellenségük lehet és azzal minél hamarabb le kell számolni.

Az istenkáromlás mondvacsinált bünye, amelynek alapján a néppel halált kiáltottak Jézusra, csak ürügy volt. A nép vallásosságának eszköz volt a papság kezében, de az uralkodó osztály kezében is, amelyel a népet ónmaga érdekeivel állította szembe.

Amennyire káros a népre nézve a vallás ürügye alatt a lelkiismeretlen fanatizálás, éppen annyira szükséges a nép érdekében azoknak a vállalkozásoknak, akik a tisztánlátásra, saját sorsának és érdekeinek helyes megfontására nevelik. Ezen a területen a nép helyes irányba történő nevelésének a területén fellélenül össze kell, hogy találkozzanak az egyház és a népi demokrácia őszinte építői. Azoknak találkozására előt és közből munkája előtt, akik a nép anyagi és szellemi felemelkedéséért harcolnak nem lehet semmi akadály és a tudásra, tisztánlátásra vagyó népnak szívesen veszi azt, ha az ő érettségű dolgozók és velük együtt sorsközösségben élők a közös cél érdekében találkoznak.

A nagypéntek szomorú képének eloszlatásához egyetlen út vezet: öntudatosá kell tenni népünket, hogy tisztán lásson. Magyar népünknek is egyre többet és többet kell tudni saját magáról és egyre tisztábban és tisztábban kell látni saját felemelkedésének igazi útját és lehetőségét, hogy megszabadulva a még ma is megélvő, de a múlt elnyomtatásában gyökerező meddő többségekől, telje egészében felszabaduljon.

Ehhez mutat utat a szocializmus célkitűzése és az annak előéréséhez eszközül választott politikai, gazdasági és kulturális teretn egyaránt folyó békeépítő munka.

Dusicsza Ferenc.

— Gazdák gondja: a Szabad Föld gondja!

Rádió utalványát

azonnal beváltom bármilyen ORION készületekre, 18 havi részletre előleg nélkül MAYER mérnök Kossuth-utca 13. sz.

Egyházi nyilatkozatok a párisi békevilágkongresszus mellett

Amerikában és Angliában erősödik a békemozgalom. Páris. A békevilágkongresszus előkészítő bizottsága a hatalmas rendezőszereggel együtt alaposan felkészült a külföldi vendégek fogadására.

Világszerte felháborodással tiltakoznak a francia kormányok az ellen az intézkedése ellen, hogy a békevilágkongresszusra jelentkező küldöttségek tagjainak számát 8-ra korlátozta. A CGT — a francia szakszervezeti szövetség — vezetősége tiltakozott a kormány eljárása ellen. A francia munkások azonban még inkább fokozták erőfeszítéseiket a kongresszus sikerének biztosítására, hogy méltó választ adhassanak a kormányra erre a minősíthetetlen döntésre.

A haladó olasz katolikusok szövetsége, valamint több olasz haladó egyházi szervezet csatlakozott a békemozgalomhoz.

Az amerikai lapok közlik a haladó szellemű amerikai papok nyilatkozatát, akik a legnagyobb lelkesedéssel beállnak a békeharc soraiba és egyöntetűen állást foglalnak az Atlanti egyezmény és az óriási méretű katonai költségvetés ellen.

A keletnémetországi evangélikus püspökök közös nyilatkozatában tetik hitet a béke mellett. Béke nélkül nincs újjáépítés, — mondja a nyilatkozat — nincs erkölcsi megújulás. Az emberiség legfontosabb célja tehát az legyen, hogy végre tartós békét teremtsen a világon.

Newyorki jelentés szerint a békevilágkongresszus az amerikai nép széles körében egyre nagyobb mértékűt ölt. Az amerikai munkáspárt tagjai hadjáratot indítanak a hidegháború ellen és a lakosság körében megélelik a háború elkerülhetőségét hirdető imperialista hírvést.

Az angol szakszervezetek a nyár elejére újabb békeösszejövetelt hívtak egybe Angliába. A meghívást a brit politikai és szellemi élet vezetésének vezetői írták alá, köztük van Hovlet Johnson can-

terburly éresek is. A kongresszus jelzava: béke, barátság és kereskedelmi együttműködés a Szovjetunióval.

Japánban a szervezett munkásság és a haladó értelmiség szövetségét alakított a demokrácia védelmére és április 28-án nemzetközi békevilágkongresszusra hívott össze.

A német demokratikus nőszövetség megbízottja a párisi békevilágkongresszuson benyújtotta az 50000 német asszony aláírásával ellátott felhívást, amely a Szovjetunió javaslata értelmében az atomfegyverek haladéktalan betiltását sürgeti.

Lineczkij, a moszkvai rádió külpolitikai hírmagyarázója megállapítja, hogy a világbéke megvédését célzó óriási mozgalom világszerte kifejezi a néptömegek akaratát, országuk függetlenségének biztosítására. A mozgalom átütő erejéből — mondotta — a dollár imperialistáknak is meg kell értenie, ha bizonyos kormányokat meg is vásárolhatnak, a népet soha.

A FRANCIA NEMZETGYŰLÉS KÖVETELTE SCHUMANTÓL: ADJON MAGYARIZATOT A WASHINGTONI EGYEZMÉNYRŐL

Páris. (MTI) A francia nemzetgyűlés külügyi bizottsága szerdai ülésén Biscarlet komunistapárti képviselő tett jelentést a jövőteli kérdésről. A feladatok megerősítették az előadónak azt a felfogását, hogy Franciaország nem kapta meg a nekijáró jóvátelet. Pierre Cot, volt légügyi miniszter indítványára a bizottság elhatározta, hogy kéri a kormánytól, indítson vitát a nemzetgyűlésben a német kérdésben kötött washingtoni szerződésről. Gilbert de Chambrun haladó katolikus képviselő azt kérte, hogy Schuman adjon felvilágosítást a sajátban közölt hírről kapcsolatban, mely szerint a francia kormány újabb érvényesnek tekinti az 1939. évi török-francia szerződést.

Kedden este a Kossuth rádió közvetíti Rákosi Máttyás beszédét

Kedden, április 19-én, az Angyalföldön, a Láng gyár sporttelepén Rákosi Máttyás beszél a Ma-

gyar Dolgozók Pártja választási nagygyűlésén. A beszédet a Kossuth rádió 20 órakor közvetíti.

Gromiko nagy beszéde az Atlanti egyezmény ellen az UNO közgyűlésén

Az Egyesült Nemzetek közgyűlésének szerdai ülésén Andrej Gromiko, a Szovjetunió küldöttségének vezetője a vétőjog korlátozásáról szóló javaslat tárgyalásának során hatalmas beszédében fejtette ki a Szovjetunió kormányának álláspontját az Északatlanti Egyezményről szemben és megdöbbenéssel érvelte bizonyította be, hogy a szerződés támadó jellegű, a Szovjetunió ellen irányul és összeegyeztethetetlen az Egyesült Nemzetek Szervezetének alapelveivel. Gromiko kifejtette, hogy az Egyesült Nemzetek alapelvei megengedik regionális szerződéseket megkötését, az Északatlanti Egyezmény azonban nem nevezhető ilyen szerződésnek, mert két különböző kontinens országát vesznek benne részt. Az Atlanti Egyezménynek a Szovjetunió ellen irányuló támadó jellege nyilvánvalóvá válik abból a tényből is, hogy „a Szovjetunió nem hívták meg az egyezmény aláírásához” — folytatta Gromiko, aki ezután azzal vádolta az Egyesült Államokat, hogy az atombomba használatát tervezi a Szovjetunió ellen. A nyugati hatalmak támadószándékának bizonyítéka, hogy Washingtonban fenntartják a vezérlési funkciókat vegyes bizottságát, a második világháború maradványaként. A támadó szándék másik bizonyítéka, hogy a Nyugati Unió tagállamai megalakították a Fontainebleau-i főhadiszállást. Gromiko ezután rámutatott az Atlanti Egyezményre, valamint a Szovjetunió és a népi demokráciák, továbbá szovjet-angol és szovjet-francia egyezmények közötti fennálló különbségekre. Ez utóbbiak — hangsúlyozta — két-

oldalú szerződések, amelyek nem irányulnak egyetlen nagyhatalom ellen sem és az a céljuk, hogy megakadályozzák a német támadás megismétlődését. Az Atlanti Egyezmény aláíró olyan hatalmak intézkedéseket hoztak, amelyekkel védelmi érdekek nem igazolnak. Ez különösen elmondható az olyan országokról, mint az Egyesült Államok, Nagybritannia és Franciaország, amelyek erős fegyverkezési versenyt folytatnak és katonai terveket készítenek elő a Szovjetunió ellen.

— 9 találatos tolo szelvényedtet ne dobd el, mert összegyűjtve azokat, vigaszdíjban részesülhetsz.

MOZIK mai műsora: APOLLO Ma, nagypénteken nincs előadás! Szombaton: fél 6, fél 7, fél 9 Húsvéti ünnepkör: de. 11 du. fél 3, fél 5, fél 7, fél 9 órákor Új magyar film: Forró mezők Móríz Zsigmond regénye nyomán VIGSZINHAZ Szombaton: 5, 7, 9 Húsvéti ünnepkör: de. fél 12, délután 3, 5, 7, 9 órákor Karády, Szabó Sándor, Rajnay, Pethes, Szemere Vera magyar filmje: Forró mezők METEOR Szombaton: 4, 6, 8 Húsvéti ünnepkör: 2, 4, 6, 8-kor Izzalmás, melyen megrázó történelmi dokumentum francia filmen: UTOLSÓ PILLANAT

Az ötéves terv sikerében saját sorsunkat kovácsoljuk

Kisemberek Gerő miniszter nagy beszédéről

Az ország dolgozóinak feszült figyelmét kéri az előadást, melyben Gerő Ernő miniszter részletesen ismertette a magyar nép életében történelmi jelentőségű ötéves terv céljait, a népgazdaságunk előtt álló nagy feladatokat.

Kisemberek egész sorát szólaltattuk meg az ötéves terv feladatait részletesen feltáró hatalmas beszéddel kapcsolatban. A nyilatkozatokból kicsendül a határtalan bizalom, abban, hogy amit az ország jelenlegi vezetői célul kitűznek a nép javára, az meg is valósul teljes egészében és a dolgozó rétegek érdekeit fogja szolgálni. De kiértük az egyszerű emberek keserűen szavaiból az is, hogy mindenki érzi a terv jelentőségét, annak kihatását a közösség életszínterének emelkedésén keresztül mindenki egyéni sorsára is.

Megyeri Lajos földmunkás éppen a DEFOSZ-ban olvassa Gerő Ernő miniszter hatalmas beszédét, amikor megkérdezzük:

— A magamfajta egyszerű ember mehezen tudja szavakban kifejezni azt amit érez. Én csak azt mondom hogy az elmúlt évek, különösen, amit a mezőgazdasági munkások kollektív szerződése most sorsunkon javított, határtalan bizalmat kellett bennem vezetők minden tevékenységére iránt. Ami az ötéves tervben van, abban benne van az én sorsom és a hozzám hasonló többi munkásemberé is. Azt jelenti hogy ezeket közös munkával meg tudjuk meg lehet valósítani és azt is jelenti, hogy megvalósulásuk az én életemet és a többi munkás emberét évről-évre jobba, könnyebben teszi. Amikor az ötéves tervet dolgozom, saját sorsomat kovácsolom jobba, gyermekeim életét teszem könnyebbé.

Bánki Béla törvényszéki irodásgázi: Abogy a dolgozók szívvel, lélekkel a hároméves terv mellé álltak annak minél eredményesebb megvalósítása érdekében, én úgy, talán még nagyobb lelkesedéssel fogadják az ötéves tervet, a magyar népgazdaság ötéves termelő munkájának tervezetét, amit Gerő Ernő miniszter a dolgozó tömegek nagy érdeklődése és helyeslése mellett ismertetett. Az ötéves terv a magyar nép felemelkedésének újabb döntő eszköze lesz, emelkedik az ipari termelés, a mezőgazdaság színvonala is sokat fog javulni, és ez végeredményben a dolgozók életszínvonalának újabb emelkedését hozza. Kultúrális téren is csak emelkedést jelent az ötéves terv, ezért áll teljes erővel, munkakészséggel, hittel, lelkesedéssel a Gerő miniszter által ismertetett ötéves népgazdasági terv mellé, minden demokratikusan érző és gondolkodó ember.

Uj István a kilenchoroldos úgazda beszéli:

— En elmondhatom, hogy minden demokratikának köszönhetek. Az elmúlt rendszerben csak a megszakadtság való munka, az embertelen sors volt a részem. A föld-reform földet adott, Ezt a földet pedig, ahogy Gerő miniszter mondta: a munkásoktól segített megvédeni. Ha nem jönnek segítségünkre géppalómással, vetőmagokkal, nagyon sokunknak elszórt volna a kis földje a kulákok uszójában. Jól emlékszem rá még, hogy 1946-ban, meg 1947-ben milyen keservesen tudtuk megoldani a szántást és mibe került az, hogy a nagygazdák „kiszégették”. Most, amikor a traktor jó munkát ad olcsón és napról-napra olyan módjait ismertetik meg velünk a földművelésnek, ami egyre több hozamot biztosít, amikor látjuk, hogy a kormány minden intézkedéssel bennünket, kisembereket segít és terheink nagyrészét átveszi a kizsákmányoló zsíros parasztságra, most már tudjuk, hogy amit Gerő

miniszter elmondott beszédében mezőgazdaságunk ötéves tervével kapcsolatban az éppen úgy valóságos, mint ahogy minden eddigi terv és kormányprogram megvalósult.

Kovács Lajos debreceni kisiparos:

— Népgazdaságunk ötéves terve ipari vonalon is elősegíti a többi termelést, életszínterünk emelkedését és a munkásság jobb létét. Gerő Ernő irányítói beszéde tisztán áll mindenki előtt és a kisiparosság lelkesen csatlakozik ehhez az országépítő nagy tervhez. Már a hároméves terv során bizonyított kisiparosságunk, hogy döntően vesz részt az újépítés munkájában. Most bebizonyítjuk,

hogy a szocializmus építésében is döntő munkát vállalva veszünk részt!

Kecskés Béla éttermi alkalmazott:

— Az ötéves terv megvalósításában látom a magyar dolgozó nép életszínterének még nagyobb színvonalra való emelését. Az ötéves tervben tovább fejlesztjük a hároméves tervben fejlődésnek indult iparunkat. Biztosan hiszem, hogy dolgozó népiünk minden tagja tudása legjavát adva szolgálja majd az ötéves tervet, annak megvalósítását. Elérjük, miként azt a hároméves terv megvalósításánál elértük, hogy idő előtt fejezzük be, hajtjuk végre a kitűzött feladatokat, az ötéves tervnél!

Példásan szigorú ítéletet hozott a debreceni népbíróság az összeesküvők bűnperében

A debreceni népbíróság öttagú különtanácsa csütörtökön reggel hirdette ki az ítéletet a debreceni hajdúszoboszlói összeesküvők bűntényében, akik földről szervezkedést folytattak. A népbíróság Fehér Ferenc volt közigazdasági egyetemi hallgatót, hajdúszoboszlói és Darabos János bányamunkás, tatabányai lakost a demokratikus államrend megdöntésére irányuló mozgalom büntetésben mint szervezőket és vezetőket mondotta ki bűnösnek és ezért Fehér 15 évi kényszermunkára, 10 évi hivatalvesztésre, teljes vagyona elkobzására, Darabos János 12 évi kényszermunkára, 10 évi hivatalvesztésre és teljes vagyona elkobzására ítélt. D. Szabó Gyula MÁV géplakatos 7 évi Lebedl Antal, D. Szabó Lajos gépésztechnikust, hajdúszoboszlói lakosokat, Csirmaz Antal agrár-egyetemi hallgatót, debreceni lakost 5-5 évi kényszermunkára, hivatalvesztésre és vagyona egy része elkobzására, Kónai Jenő debreceni pártista szerzetes tanárt 6 évi kényszermunkára ítélt, mivel a demokratikus államrend megdöntésére irányuló mozgalomban tevékenyen résztvettek azt előmozdították. Csenkér Dénes hajdúszoboszlói lakost 3 évi börtönrre, Hunyadi Béla orvostan-hallgatót, Kánnár István agrár-egyetemi hallgatót 2 évi és 6 hónapi börtönrre, Sári Zoltán, Nagy Pál hajdúszoboszlói gépkocsivezetőt 1 évi és 6 hónapi börtönrre, Hugi János szomodai bányamunkást 2 évi és 6 hónapi fegyházra, Fogl József szomodai nagygazdát 4 évi fegyházra és vagyona, 37 hold föld, háromnegyed része el-

kobzására, míg Mile Lajos, Tóth István, Kretz Gyula agrár-egyetemi hallgatókat 1-1 évi fegyházra, Tóth László szomodai falepi munkást 1 évi börtönrre, hivatalvesztésre és vagyona egy része elkobzására ítélt a népbíróság.

A népbíróság a vádat szerint állapította meg a vádlottak bűnösségét és megállapította, hogy a vádlottak általános politikai megdöntésére irányuló mozgalomban vettek részt mint vezetői vagy tevékeny segítők. A szervezkedés már fejlettebb formájára a mozgalomnak, ezt nem állapította meg a népbíróság a jelen esetben.

A népbíróság általános súlyosbítóknak vette a veszélyeztető tetteket és egyéni szempontból mérlegelve a vádlottak múltbeli felelősségét, éles határt vont iskolai végzettség, politikai tájékozottság, mozgalmi múlt, általános politikai képzettség terén az egyes vádlottak között; súlyosbítóknak tekintve a képzettségét, enyhítőnek a tájékozatlanságot, alacsonyabb műveltséget. Súlyosbítóknak vette a népbíróság a bűncselekmények halmazát és hogy egyéb bűncselekményeket — löfölgyer engedély nélküli tartása — is elkövettek.

A népbíróság súlyosbítóknak a védők és vádlottak enyhítőéri jeleket is fellebbezést és semmisségi panaszt. A népbíróság a védők kérésére az 1-1 évre ítélt Mile Lajost, Tóth Istvánt, Kretz Gyulát, Tóth Lászlót szabadlábra helyezte a NOT döntéséig, a többi vádlott fogva maradt. Másodfok a Népbíróságok Országos Tanácsa foglalkozik a bűntüggyel.

Népszámlálási ív meghamisítása, fasiszta könyvek és lözser engedély nélküli tartása miatt elítéltek egy kulákok

Az államügyészség a közelmúltban a debreceni törvényszék rögtönítélőbírósa elé állította Zará József dugszagad hosszúpályi kulákok, akiknek a földirtókán kívül több jövedelmező üzlete is volt a községben. A nála megtartott házkutatás során egy pisztolyt, sok vadásztöltényt több fasiszta könyvet és fasiszta hanglemezt találtak. Zará azzal védekezett, hogy a pisztoly nem az övé, nem tudja hogy került hozzá, a többi bűncselekményt beismerte. A rögtönítélőbírósa a bizonyítási eljárás lefolytatása után Zará ügyét áttette a rendes bírósághoz. A törvényszék büntetőtanácsa csütörtökön foglalkozott az ügyvel. Az állam-

ügyész vádat emelt Zará ellen kihágás miatt, mivel a népszámlálási lapját meghamisította, 8000 forint jövedelmét vallott be, holott ez csak a netto bevétele, a népszámlálási lap megfelelő rovataiba pedig a bruttó jövedelmét kellett volna beírnia.

A törvényszék Zarát lözser engedély nélküli tartásának vétségé miatt továbbá fasiszta könyvek és lemezek, a népszámlálási ív hamis kitöltése miatt kihágásokban mondotta ki vétkesnek és 3 havi fegyházra ítélt, eddigi fogságával 2 hónapot és 18 napot kitöltöttnek veti. Zará a törvényszék szabadlábra helyezte. Az államügyész súlyosbításért fellebbezett.

Debrecenben is megkezdődött az ócskavas gyűjtése

Az ócskavasgyűjtés, mely nemzetgazdasági szempontból nagy jelentőségű: országszerte megindult. Debrecenben a HEV telepen kezdtek meg először a gyűjtést ahol a háborús pusztítások következtében nagymennyiségű, 8-10 vagonra tehető ócskavas hever.

A Debreceni Helyierdeki Vasút munkásai és tisztviselői, köztük Molnár Tibor HEV igazgató, munkaidő után önkéntes munkabrigádokban, melyek napi 3 óra hosszat dolgoznak, gyűjtik össze az ócska-

vasat. Mintegy 4000 munkórával két hét alatt készülnek el a nemzetgazdaságilag is jelentős mennyiségű vasgyűjtéssel.

Debrecenben egyébként még aprillig folyamatosan megrendezik hivatalosan is az ócskavasgyűjtés napját.

— A toto nyeregményt készpénzben kapod meg, abból a nyeregmény illetéken kívül semmiféle más levonás nincs. Betétkönyv...

Egy év alatt megszűnik az analfabétizmus Magyarországon

Az 1941-es népszámlálás adatai szerint a mai Magyarországon 680.000 volt az analfabéták száma, a lakosság 7,3 százaléka. A viszonylag magas szám a múlt korszak népeleves közoktatási rendszerének volt következménye. A felszabadulás után a közoktatási ügyi kormányzat szabadművelődési tanfolyamokkal igyekezett segíteni a helyzetet és sikerült az analfabéták számát lényegesen csökkenteni. A legújabb népszámlálási adatok szerint 185.000 a 15-60 év közötti írástudatlanok

száma, vagyis az összlakosság 2,3 százaléka. Mivel az írásválság nem tudott legnagyobb része mezőgazdasági munkával foglalkozik, az ősz végén indítják meg a tervszerű munkát az írástudatlanság megszüntetésére. A cél az, hogy egy év alatt mindenkit megtanítsanak írni-olvasni. Ezt a hatalmas munkát a tömegszervezetek bevonásával végzik. A munkaszervezetek a DEFOSZ, a MNDSZ és az EPOSZ a legteljesebb mértékben részt vesznek a tanfolyamok zrelt rendezésében az oktatás-

A békéért imádkoznak hűsvétkor a katolikus templomokban

Dr. Drahos János érseki általános kormányzó-helytartó most kiadott körlevelében többek között a következőket írja: „Hűsvét vasárnapján, amely a krisztusi békének legfőbb ünnepe, imádkozzunk a békéért. E napon a fővárosunkba érkező csehszlovák államfőrelátók, akiknek látogatása fordulópontra jelent a két szomszéd ország viszonyában. Amíg azelőtt a reakció mestersegesen szembeállította egymással Magyarországot és Csehszlovákiát, a népi demokratikus államrend megkezdésével két állam most végre egymásra talált és tudatában van annak, hogy csak baráti együttműködéssel és kölcsönös megértéssel, együttes erőfeszítéssel teljesíthetők feladatuk. A népi demokratikus külpolitikájának jelentős győzelme ez a látogatás, győzelme annak a következtetés békopolitikának, amely a Szovjetunió vezetésével a népi demokráciák közös frontba, a nemzetközi imperializmus elleni küzdelem árcvonalába tömörül. Örömmel üdvözöljük a baráti szomszéd nép képviselőit Budapesten, mert látogatásuk és a megkövetendő szerződés újabb biztosítéka a két ország békéjének, boldogulási- és tervgazdálkodása sikerének.

Ujabb botrány Nürnbergben felmentették Erdmannsdorf budapesti náci követét

Nürnberg, Hitler 21 diplomátjának és kormányzati tisztviselőjének háborús bűnperét tárgyaló amerikai törvényszék Otto Meissner, a német elnöki kancellária vezetőjét, Otto von Erdmannsdorfot, a náci külügyminisztérium politikai osztályának helyettes vezetőjét, Hitler budapesti követét felmentette az elneve emelt vádak alól, egyben elrendelte a két náci hűhár szabadonbocsátását.

Kitüntették a debreceni börgyár vezetőit

A debreceni börgyár a régi vezetés hiányából állandóan deficiens üzemet volt. Az államosítás időpontjában súlyos tartozásokkal, terhekkel került állami tulajdonba. A Bőrgyári Igazgatóság szánálási programot dolgozott ki s ezt teljes sikerrel végrehajtotta. A szánálási sikeres elvégzéséért Dérczi Pál vállalt vezető, Dobi Mihály párttitkár, Szalmáry László ú. elnököt Pálmány Klára kiváló munkát pénzjutalommal és elismerő oklevéllel tüntette ki az iparügyi miniszter.

A Kisgazda Párt hűsvéti bálja

igazi hangulatos szórakozásnak ígérkezik A párt vigalmi bizottsága rendezésében a pártvezetést összes helyiségében rendezik meg ezt a hagyományos sikerű mulatságot, mely iránt már is nagy érdeklődés nyilvánul meg.

Kitűnő zenekar működik közre, hogy a táncolni vágyó fiatalok jól érezzék magát. Az ületekben kifogyhatatlan rendezőség számos kedves meglepetést készít elő a bál résztvevőinek. Ezek egyike lesz a hajnali hűsvéti locsolás.

A hűsvéti bál vasárnap, Hűsvét első napján este 8 órakor kezdődik. A nagy érdeklődésre tekintettel jegyek előre válthatók a párhelyiségben hivatalos órák alatt.

Érdekes újítást vezet be a rendezőség, kerékpármegőrzőt állít fel, úgy hogy a tanyákról kerékpáron is bejöhét a fiatalok.

— A DEFOSZ a dolgozó parasztság egységes szervezete.

CSOKONAI SZÍNHÁZ

Szombaton este fél 8-kor

Magnás Miska

vidám operett

3 felvonásban

Fordulópont

Budapestre érkezett a csehszlovák kormányküldöttség Zapoloczy miniszterelnök vezetésével, hogy megkísérelje a magyar kormányval a barátsági és kölcsönös segélynyújtási szerződést. Az egész magyar dolgozó nép szeretteljesen üdvözli a fővárosunkba érkező csehszlovák államfőrelátókat, akiknek látogatása fordulópontra jelent a két szomszéd ország viszonyában. Amíg azelőtt a reakció mestersegesen szembeállította egymással Magyarországot és Csehszlovákiát, a népi demokratikus államrend megkezdésével két állam most végre egymásra talált és tudatában van annak, hogy csak baráti együttműködéssel és kölcsönös megértéssel, együttes erőfeszítéssel teljesíthetők feladatuk. A népi demokratikus külpolitikájának jelentős győzelme ez a látogatás, győzelme annak a következtetés békopolitikának, amely a Szovjetunió vezetésével a népi demokráciák közös frontba, a nemzetközi imperializmus elleni küzdelem árcvonalába tömörül. Örömmel üdvözöljük a baráti szomszéd nép képviselőit Budapesten, mert látogatásuk és a megkövetendő szerződés újabb biztosítéka a két ország békéjének, boldogulási- és tervgazdálkodása sikerének.

Mit irt Tancsics 100 év előtt a trónfosztásról?

A debreceni trónfosztás másnapján, 1849. április 15-én Tancsics Mihály a „Munkások Újságja” című lapban átkot szór a magyarok fejére, akik valaha is még visszafordultak a Habsburgokhoz. „Változtasd Uram azon hazánkat, ki tán tanácsolni fog, hogy a Habsburgok megegyezzen Magyarországot királyi legyének változtasd őt, kérjük olyamféleképpen, mely az ökröt és a szamarat együtt ábrázolja: szarvát és füleit közt homlokán legyenek a szavak: „Ez az ki fejedelmét óhajt”. És a barmot alakítsd olyformán, hogy háta legyen egy Habsburg-ivadék, kezében egy buncsal, s a kettős ábrázolt barmot szünet nélkül körbáncolja. Ne engedd a barmot legalább ezert esztendőig megdöglöni, haemint tedd közelebbé, hogy egykor országból a másikba tévelyegjen, midőn körmői aranyat lát, görögök ránkassák össze minden barmját. Midőn magyar huszárt és honvédet lát, gutaütés kerülgesse őt, de azért meg ne őrse. Még akkor is görögök kínozzák, midőn magyarországi szénát lát és nekedesse a szénának, egye azt, mint hajdam Nabukodonozor.”

A szülői munkaközösségek tagjai az ország minden részében rendszeresen látogatják a családokat, hogy felkutatassák az oktatást, amelyek miatt egyes iskolák kötelező gyermeknek nem látogatják az iskolákat. Sok helyen megindultak a szülői munkaközösségek, amelyek könnyen ki lehet kitűzölni. Az arra illetékes szervek a munkaközösségek jelentése alapján késedelem nélkül meg is teszik a szükséges intézkedéseket. A családtagok és egy másik célja az, hogy a munkás- és dolgozóparaszti családokat rábeszéljék gyermekük továbbtanulására. Ez az akció is szép eredményt járt. Szlovák-újvidéki pl. eddig 40 szülői sikerült megnyerni gyermeke taníttatására.

**Divat retikülök
bőrkesztyűk**
női divat pullóverek
kendők, szövetek
fehérneműek
nagyválasztékban
Tóthfalussynál
PIAC-UTCA 40 SZ.

